

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Edita Jelínková

Název práce: Odkaz v současném dědickém právu

Jméno a příjmení vedoucího: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila aktuální téma zejména s ohledem na změny přinášené NOZ. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (zejm. Ad notam, Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné). Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle (analýza institutu odkazu) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu naznačeny (i když mohly být důkladněji), a z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analytický a komparativní přístup, který kombinuje s deskripcí (místy se však omezí toliko na konstatování učebnicových notorií či parafrázi důvodové zprávy) a evaluací judikatury (zejm. té staré vázající se k OZO), aby nakonec dospěla k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu autorka prokázala schopnost nadhledu nad zákonným textem, projevila znalost judikatury (i když ne veškeré relevantní), kterou kriticky analyzuje, vyhodnocuje a její závěry patřičně komentuje. Svou prací se dotkla hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou odkazu coby příkladu singulární sukcese, a to otázky podmínek zřízení odkazu, specifické podoby legátů, náhradnictví, obtížení odkazem i jeho nabytí a odvolání. Za velmi přínosné považují rovněž systematické zařazování praktických příkladů, jež vhodně ilustrují jednotlivé probírané otázky.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (108 tis. znaků) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 2 větších kapitol, kdy první usiluje o stručnou základní charakteristiku dědické sukcese z obecného a zejména historického pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou. Druhá kapitola se celistvě věnuje vymezení odkazu a analyzuje jeho platnou (OZ 2012) českou právní úpravu (s exkurzem do vybraných historických souvislostí a širších konotací). Zde autorka identifikuje některé specifické problémy a vhodně je tematizuje (kap. 2.10). Podkapitola o krácení odkazů je bohužel velmi kusá (a nutně povrchní), postrádám hlubší analýzu vlastního procesu krácení (zejm. pokud by odkazem byl kupř. obraz).

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý relativně (některé současné časopisecké tituly postrádám) dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních

místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát jeví se adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší, jakož i odkazy na literaturu čistě historickou. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné pohledy naší judikatury.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, přesto se tu a tam objeví nesrozumitelnost (str. 20 věta nad nadpisem). S právní terminologií je v zásadě pracováno správně. K drobnému přehlédnutí, překlepům či absenci interpunkce místy došlo (str. 19 zajímavou *možnost*; str. 48 má být soupis *pozůstalosti* atd).

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje povětšinou s relevantní českou literaturou a rozebírá možnosti a limity zákonné úpravy *de lege lata*. Autorka uchopila problematiku jinak standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy *de lege ferenda*.

U ústní obhajoby by se mohla blíže vyjádřit:

- Co rozumí termínem - odkaz případně neflexibilně (str. 9)?
- Jaká motivace vedla zákonodárce v případě OZ 1950 k zakotvení dědění jednotlivé věci (*heres ex re certa*)?
- Jak konkrétněji souvisí obecná úprava svéprávnosti s odkazy předmětů malé hodnoty?
- Odkud plyne závěr či poznatek, že testamentární dovětek bude častějším případem, když žádná empirická data autorka nezkoumala?
- K funkci tzv. přednostního odkazu.
- Proč má vícečetný odkaz peněz zvláštní právní úpravu?
- Jaká hlavní úskalí (z hlediska autonomie vůle zůstavitele) představuje *legatum debiti*?
- Kdo má mít v případě odkazu, resp. jeho zajištění, právo volby zajišťovacího prostředku?
- Jak postupovat, je-li předmětem odkazu věc v SJM a přeživší manžel vydat odkaz odmítá.

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny velmi dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **velmi dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: velmi dobře.

Datum: 19. 3. 2018

Podpis vedoucího diplomové práce